

ZPRAVODAJ

FRYMBURSKÉ
OZVĚNY

50

Vydává KaSS v Novém Hrádku

12/90

...máme advent. Je to doba očekávání a přípravy na příchod Boha. Je to doba cesty od východiska k cíli. Je to doba zamýšlení a vážení, hodnocení a závěrů, ale též doba úvah o tom, v čem každý chce a může být lepší. Pokládám za symbolické, že naše nové obecní zastupitelstvo se ustavuje právě v době adventní. Věřím, že ta pokora a usilování o zlepšení se tak dostanou do základů, na nichž oni postaví svou budoucí práci.

Čas adventu trvá 4 týdny. Práci tohoto zastupitelstva jsou vyměřeny 4 roky. Zamysleme se v těchto týdnech nad tím, v čem bychom mohli v nadcházejících letech pomoci těm, kteří se o nás budou muset postarat. Sami to totiž dokázat nemohou.

Zamysleme se. Je advent...

Za KaSS Jana Ptáčková

A nyní dovolte, abych Vám představila nové obecní zastupitelstvo.

V komunálních volbách byli zvoleni tyto občané

Anna Marková
ing. Antonín Mach
Josef Svatoň
Jiří Hlaváček
Vratislav Ptáček
Vladimír Říha
Jeroným Holý
Zdeněk Martinek
Josef Příbyl
Marie Grimová

Dr. Jaroslava Pružinová

Starostou obce byl na veřejném zasedání zastupitelstva dne 6. 12. 1990 zvolen Josef Svatoň.

Zástupcem starosty je Vratislav Ptáček.

Gratulujeme a přejeme hodně sil a trpělivosti.

Vážené obecní zastupitelstvo, vážení spoluobčané!

Před malou chvílí jsem se stal starostou, a kdybych Vám teď řekl, že mně je jasné poslání a práce starosty, tak bych Vám lhal a musel bych si něco vymyslet. Stal jsem se starostou ve svých 48 letech, a být starostou se budu muset teprve učit, protože jsem jím dosud nebyl. Chtěl bych Vás ujistit, že tuto funkci nepřijímám jako čest, ale jako povinnost. Důvěra, kterou jsem jako obecní zastupitelstvo dostali od Vás spoluobčanů, nesmírně zavazuje. Chtěl bych říci, nejen za sebe, ale za celé zastupitelstvo, že jsme si té velké odpovědnosti vědomi. Na předvolební schůzi jsem při svém vystoupení řekl, že sebelepší starosta, bez celého zastupitelstva, a zastupitelstvo bez spoluobčanů toho mnoho nedokážou. Bude záležet na každém z nás, jak bude Hrádek v budoucnu vypadat.

Chtěl bych při této příležitosti připomenout slova pana prezidenta Havla, která pronesl při jednom z pravidelných pořadů "Hovory z Lán", kde řekl, že morální kredit našich národů nezískáme bez křesťanských zásad života. Nemám právo, a také nechci nikoho moralizovat, ale chtěl bych při tak závažné příležitosti, jako je dnes, říci několik vět.

Většina z nás ví, že křesťanství se řídí určitými zákony. První je "miluj Boha" a druhá "miluj bližního". To jsou dvě nejdůležitější přikázání, která nám ~~jsa~~ mají všem co říci, ať se to někomu líbí nebo ne, i dnes. K prvnímu z citovaných bych rád připomněl, že otázka víry je do jisté míry soukromou záležitostí každého jednotlivce. Druhé přikázání je pro naši práci v budoucnu to nejpodstatnější, o které bych se chtěl opřít. Vztah k lidem, vztah každého z nás, jednoho k druhému, je podle mého názoru to nejdůležitější. Nerad bych, aby tolikrát proklamované mezilidské vztahy, vyzněly frázovitě. Proto bych chtěl apelovat na nás všechny: "Buďme k sobě navzájem tolerantní, upřímní, slušní, pravdomluvní, nepohrdejme s sebou, nepovyšujme se jeden nad druhého a vzájemně si pomáhejme".

Když se budeme řídit těmito zásadami, pak se nám musí práce dařit. Za vším vždy musíme vidět člověka, naši obec a celou naši svobodnou demokratickou republiku, budující právní stát.

K tomu nám žehnej Bůh.

PRODÁME HRAD FRYMBURK

postavený za vlády Václava II.,
tj. na přelomu 13. a 14. století,

v dočasnosti v kriticky zchátralém stavu

Zvláštní znamení - válcová donjonová věž

v oblasti střední Evropy bezkonkurenčně největší

Zn.: JEN ZA VALUTY

Jak by se vám, vážení čtenáři a spoluobčané, líbil tento inzerát? Uveřejněný samozřejmě v angličtině nebo němčině v některých známých západoevropských novinách. Hrůza, že? Také si myslím. Ale musíme si přiznat, že neuděláme-li něco pro záchranu našeho hradu my sami, bude jeho prodej brzy jedinou alternativou k úplnému zřícení a zániku Frymburku. Nebude to snadný úkol. Snad spíš výzva matičky historie: "Tak ukažte, co umíte!" Naštěstí v tom ale nejsme sami. Již v létě letošního roku měla skupina mladých lidí a archeologickými sklony zájem zadarmo a dobrovolně pracovat na čištění a celkovém statickém zabezpečení hradu. Z nadměru potřebné akce však z různých administrativně organizačních důvodů sešlo. Český svaz ochránců památek, konkrétně pan Bohumír Dragoun z regionální sekce Orlické hory a Podorličko, nám i nadále nabízí svou pomoc. Bylo by, myslím, vrcholně nezodpovědné této možnosti nevyužít a hodit hrad, který, jak se dočtete v dalším článku, dal naší obci jméno, poskytoval útočiště v dobách válečných i za morových epidemií a dával lidem z okolního osídlení jak možnost obživy, tak duchovní správu, jednoduše za hlavu. Pro úplnost je zde třeba podotknout, že Frymburku zahlavuházení se datuje už od roku 1658, ale i o tom podrobněji dále.

Abych se ale vrátila do přítomnosti. Co můžeme pro záchranu Frymburku udělat my tady? Budete-li mít zájem, v což doufám, můžeme při Kulturním a společenském středisku ustavit něco, co se v době národního obrození nazývalo "okrašlovací spolek" a smyslem čehož byla péče o památky národní minulosti. Tento "Okrašlovací spolek" by pak soustřeďoval získané finanční prostředky i aktivitu lidí.

Dále bude potřeba pomoci při organizaci a zabezpečení letní brigády na hradě. Abychom se o celé problematice dozvěděli co nejvíc, mám v úmyslu začátkem roku 1991 uspořádat veřejný kulatý stůl či besedu se zástupci Státního památkového

úřadu, odboru kultury okresního úřadu, zdejšího obecního zastupitelstva, ČSOP, tělovýchovy a případně dalších institucí. Cílem tohoto setkání by byla dohoda o podmínkách a možnostech záchrany hradu. Vaše nápady a náměty budou mít v besedě velký význam, protože pomohou pozvaným odborníkům orientovat se v místní situaci.

Pokud jde o prázdninovou brigádu, zcela určitě budeme muset pomoci zajistit možnost ubytování, stravování a pojištění účastníků, také stavební a pravděpodobně i pedagogický dozor, dokumentaci. Kulturní akce. Naléhavě prosím jak místní organizace všech druhů, tak vás, jednotlivé občany, abyste zvážili, čím a jak byste mohli pomoci.

Než dám slovo historii hradu, ráda bych vám připoměla ještě toto. Věřím, že se nespletu, když řeknu, že nebyl hradu Frymburku, nebyl by ani Nový Hrádek. A to by byla škoda. Vždyť kde jinde bychom hledali tak hezké místo k životu?

A nyní hrábněme do nánosů historie sítkem psaných dokladů. Získáme hrstku střípků zašlých časů, z níž celou mozaiku již nikdo nesloží. Ještě tak obrysy, aby bylo čeho se chytit. Při vědeckém bádání i při snění. To už podle náтуры.

Zakladatele hradu a přesnou dobu jeho založení neznáme, víme však, proč byl Frymburk právě tedy vystavěn. Z Vraclavi totiž vedla přes Dobrušku a Krčín do Kladské stará obchodní stezka a hrad se stal důležitým opěrným bodem při této stezce a zemské hranici. Rovněž ložiska železné rudy, jejíž dolování v okolních lesích je doloženo již roku 1446, mohlo hrát při umístění Frymburku svou roli. Jistě to říci nemůžeme.

První písemně doložený majitel hradu se jmenoval Matouš z Frymburka a víme o něm, protože 11. července 1354 dosadil nového kněze do kostela v blízké Olešnici. Po něm držel hrad Čeněk z Lipé, který se 30. 5. 1362 stal patronem kostela ve vsi Zákraví - tato obec blízko Bystrého zanikla za hustitských válek.

Z následujících pánů na Frymburku jmenujme Jana, kastelána Krakovského, po jeho smrti v roce 1364 jeho ženu Elišku z Lípy a snad i Jindřicha z Lipé.

Jan z Lichtenburka, který vlastnil Frymburk od r. 1366, se písemně zmiňuje o tom, že jeho hrad byl původně nazýván HRÁDEK, a že neví, kdo jej vystavěl.

Od následujícího roku, tj. 1367, má hrad Hynek z Dubé, jinak z Náchoda, pak Štěpán a Jan z Opočna, rodem po Drslavicové. Poté, co si bratři v r. 1377 rozdělili majetek, sídlil na Frymburku Jan. K Frymburku byly toho času přičleněny též Dobruška a její okolní vsi. Jan si svůj hrad natolik oblíbil, že se uváděl pouze s přídomkem "z Frymburka".

Kolem roku 1430 zdědil Janův majetek jeho synovec, Jan Městecký z Opočna. Toho si zapamatujeme rovněž, protože v roce 1415 připojil svou pečeť k podpisům 451 českých pánů a rytířů proti upálení Mistra Jana Husa. Že byl opravdu rozezlen dokazuje též skutečnost, že ještě téhož roku s Otou z Bergova vypálil a vyplnil opatovický klášter. Za uloupenou kořist pak vykoupil Opočno a tak frymburské panství splynulo s opočenským v jeden celek.

Jan se dál zachoval docela jako náš současník, protože později, když viděl, jak se vyvíjí situace, přešel k Zikmundovi

a vyplnil pro změnu Krčín u Nového Města a předměstí Hradce. Tady dokonce zašel tak daleko, že v kostele nechal pít koně z kalichu. Snad připravoval též atentát na Jana Žižku z Trocnova. Samozřejmě mu to neprošlo jen tak. Husité na oplátku oblehli jeho hrady Lichtenburk, Opočno, Nanšperk a Frymburk, a po krátkém obléhání je vyplnili.

Jan Městecký zemřel roku 1431 v Hostinném a Frymburk pak vlastnil Jiří z Dubé a Vízburka. S ním se ale o hrad soudil Aleš ze Šternberka. Měl k tomu v oněch pohnutých dobách jistě důvod, ale jak soud dopadl, nevíme, třebaže to nebyl soud ledažáký, nýbrž dokonce zemský.

Po smrti Jiříka z Dubé v r. 1450 hrad zdědil Ješek z Dubé. Další střípek z cedníčku paměti nám říká, že od počátku 16. století patřil Frymburk Andělům z Ronovce. V roce 1513 se Frymburk naposled uplatnil jako pohraniční pevnost. Tehdy Totiž kníže Lehnický vpadl do severovýchodních Čech a Jan Černčický z Kácova a na Novém Městě, hejtman hradeckého kraje, rozkázal pánům a rytířům kraje: "...na Frymburk, Opočen a ostatní hrady, aby všude v těchto horách cesty osazovali a byli připraveni odrazit útok".

Achylles Anděl z Ronovce prodal Frymburk, spolu s dvorem, poplužními městečky Hrádkem a Olešnicí za 2.750 kop českých grošů Janu Trčkovi z Lípy. To bylo v roce 1534. Pak se během deseti let hrad dělil mezi různými Trčky a jejich příbuznými, až v roce 1544 prodal Jan mladší Trčka Frymburk a další hrady Vilému Trčkovi v rámci dluhu 1.000 kop českých grošů. Po Vilémovi připadl hrad jeho synovi Jaroslavovi. Název "Panství frymburské" se udržel do konce 16. století, neboť víme, že takto zapisovali poručníci dětí výše zmíněného Jaroslava v r. 1592 dluh Vilému Oprštorfovi z Dubu.

Tady také, zdá se, končí lepší časy hradu Frymburku. Ještě před koncem 16. stol. hovoří urbář Opočenského panství takto: "Zámek Frymburk prostředně vystavěný, na kterémž žádněj v ten čas nebydlí, však kdyby se spravil a pokoji opatřil, mohli by poctivě páni na něm času morního - neb jest na něm zdravé povětří - bydleti."

Stejně vypovídají i zemské desky. Počátkem 17. století byly udržovány jenom střechy paláců a budovy dnešní lesovny na předhradí.

Rok 1628 byl pro Frymburk velice nepříznivý. Na opočensku vypuklo velké selské povstání a tehdejší vzbouřenci opuštěný hrad dobyli a vyplnili. Tílo zkázy dokončily o rok později švédské jednotky generála Benaera, které doslova "...co tam zbylo, spálily."

V roce 1635 byl Frymburk při odhadu panství zapsán jako hrad zbořený. Velmi významná pro osud hradu měla návštěva Giovanni Battisty Pieroniho, ředitele opevňovacího řízení, ke které došlo roku 1658. Pieroni ve své podrobné zprávě uvedl, že Frymburk je stavba obklopená kamennými hradbami, se šestičlennou věží 12 loket silnou, s okružním příkopem, palisádami a dvěma malými opevněními v předhradí. Pieroni - a teď pozor - nedoporučil, aby byl hrad obnoven a podotkl, že slouží jako "peleš lotrovská". Tím byl ortel nad Frymburkem vynesena a podepsán. Na dlouhou dobu se potom zavřely vody nezájmu. Jen zub času a povětrí uhlodávaly neúprosně z hradeb i věže kámen po kamni, a příroda si zvolna brala zpět ostrožnu nad Olešenkou i s troskami hradu.

Na chvílku ještě zablikalo hradu světélko naděje. To když V. Bartoň z Dobenína upozornil tehdejší památkový ústav na neblahou situaci, a sám se snažil zajistit nejnutnější opravy. Na významnější zásah ve prospěch Frymburku už, bohužel, dojít nemohlo.

No, a nyní je to na nás. Dokážeme na úpravě historie se úpravou odpovědět?

ZMÍNKA O ARCHITECTUŘE HRADU FRYMBURKA

B

Hrad Frymburk byl postaven na široké ostrožně se stromými svahy, která se pouze na severovýchodě napojuje na plošinu, kde je situováno městečko Nový Hrádek. Objekt se skládá z horního hradu orientovaného V-Z na temeni ostrožny a z dolního hradu - předhradí. Na východní straně byla ostrožna přetata ve skále vytesaným příkopem, na který se napojoval příkop a val, chránící v srpovité křivce horní hrad od severu. K západní a zčásti i jižní straně se k hradnímu jádru přimykalo předhradí, dnes zastavěné myslivnou a jejím dvorkem. Do dolního hradu se vstupovalo branou uzavírající cestu do Nového Hrádku.

Horní hrad, tedy vlastní jádro areálu, má tvar lichoběžníka zužujícího se nepatrně v západní části. Východní strana je poněkud nepravidelně zeoblena tělem velké valcové věže.

Stavební podoba je velmi prostá. Nevelké plocha /asi 24x12 m/ je vymezena obvodovým zdívkem, k němuž zevnitř přiléhaly objekty, dnes již ovšem zřícené. Jejich zbytky jsou dosud patrné v JZ rohu horního hradu a na straně protější, u velké věže. Uprostřed hradního areálu je vytesán podzemní prostor lehce obdélného půdorysu.

Okno pozorovatele upoutá v SV části areálu studna, či spíše cisterna, do které byla sváděna voda ze střech přilehlých budov. Názory na její hloubku se různí. Údaje hovoří o 15-ti, ale také o 30-ti metrech. Čísla jsou však zveličena - její hloubka je 5 metrů.

Plášťové zdivo se zachovalo do výše 8-10 metrů při poduhodné šířce zdiva 3,5-4 metry. Velká věž, jejíž plášť na straně hradního areálu je porušen nepravidelným vylámaným výklenkem /vzniklým po marném hledání pokladu/, má průměr asi 18,5 metru. Do věže se vcházelo z prvního patra po dřevěném můstku, který mohl být v případě nebezpečí stažen nebo plně odstraněn. Věž byla zásobárnou potravin, úkrytem nejvzácnějších předmětů a dokumentů a v dobách nebezpečí posledním útočištěm obránců. Zdivo věže se ve směru zdola nahoru zužovalo a neopak přibývalo vnitřního prostoru. V nejnižším místě mohlo být zdivo zcela kompaktní nebo jen s malou komůrkou určenou jako pokladnice. Tímto způsobem se stavitelé bránili prolomení zdí a podkopání. Zdivo celého objektu /kromě východní části věže/ je značně poškozeno rozpadem, způsobeným vyplavováním ne příliš kvalitně pojiva, skládajícího se z těžkého písku a vápna. Svůj podíl na špatném stavu hradu mají jistě i náletové porosty.

Význam Frymburka nebyl zatím zcela doceněn. Tento malý, na první pohled nevýznamný horský hrádek, se může totiž pyšnit největší válcovou donjonovou věží nejen u nás, ale i v sousedních zemích. Porovnááme-li ji s ostatními věžemi tohoto typu, s úžasem zjistíme, že je v šířce překonává průměrně o 5 metrů. Obdobou frymburské věže mohou být snad jediné západoevropské a křižácké donjony z 12. st. Na základě těchto údajů by se mohlo zdát, že hrad vznikl právě v této době - ovšem není tomu tak. Nelze omezit datování objektu na jediný článek či detail. Je nutné chápat celou dispozici hradu jako jednotný promyšlený celek, kde věž je plynule začleněna a harmonicky splývá s obvodovými zdmi ~~xxx~~ horního hradu. Po této úvaze je možné Frymburk datovat do let pozdějších, do doby Václava II., tedy na přelom 13. a 14. století.

Ve své době bylo jádro hradu pro oblehatele jistě tvrdým oříškem, neboť neobvykle silné zdi ve spojení s velkou věží vytvářely nesmírně pevné a nedobytné jádro. Hrad nám pomůže podhalit dosud temné vztahy hradní architektury naší země se západní Evropou a přispět tak k poznání šíření stavebních slohů. Je proto třeba věnovat hradu intenzivní a důslednou péči, jež by plně zabezpečila zachování evropsky zajímavé památky budoucím generacím.

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

Občané, kteří se letos dožili 80 a více Let

Drašnařová Anežka	Nový Hrádek 4	3. 1. 1904
Hartman František	Nový Hrádek 21	4. 2. 1905
Beková Anežka	Nový Hrádek, Dlouhé 12	9. 2. 1908
Hamerský Josef	Nový Hrádek, Rzy 13	17. 2. 1909
Dernerová Anna	Nový Hrádek, 22	2. 3. 1908
Prouzová Ludmila	Nový Hrádek 110	6. 3. 1909
Drašnar Josef	Nový Hrádek 173	10. 3. 1908
Hromádková Božena	Nový Hrádek 128	10. 3. 1907
Nýčová Růžena	Nový Hrádek 57	15. 3. 1906
Lepšová Anna	Nový Hrádek 89	25. 3. 1910
Cejnarová Anežka	Nový Hrádek, Rzy 4	29. 3. 1904
Smolová Marie	Nový Hrádek, Dlouhé 9	7. 4. 1905
Majdlová Antonie	Nový Hrádek 58	15. 4. 1909
Teichman Karel	Nový Hrádek 273	19. 4. 1896
Balcarová Marie	Nový Hrádek 175	23. 4. 1910
Šotolová Marie	Nový Hrádek 157	1. 5. 1907
Příbyl Antonín	Nový Hrádek 47	10. 6. 1909
Balcarová Antonie	Nový Hrádek 222	14. 6. 1910
Machovec Jan	Nový Hrádek, Krahulčí 2	26. 6. 1910
Frimlová Anna	Nový Hrádek 103	27. 3. 1910
Zelená Anna	Nový Hrádek, Dlouhé 22	23. 7. 1907
Balcar Jan	Nový Hrádek 175	26. 7. 1910
Dědková Emilie	Nový Hrádek 211	16. 8. 1900
Novotná Marie	Nový Hrádek 258	11. 9. 1909
Černá Milada	Nový Hrádek 53	26. 9. 1909
Příbylová Anna	Nový Hrádek 109	10. 10. 1909
Beková Marie	Nový Hrádek 15	16. 10. 1909
Příbylová Marie	Nový Hrádek 115	17. 10. 1900
Beková Hedvika	Nový Hrádek 108	17. 10. 1907
Laštovková Hedvika	Nový Hrádek 316	17. 10. 1903
Lichá Anna	Nový Hrádek 193	19. 10. 1896
Frimlová Marie	Nový Hrádek 227	22. 10. 1905
Ptáček Vratislav	Nový Hrádek 172	23. 10. 1909
Šaldová Marie	Nový Hrádek 311	25. 10. 1906
Větrovský Karel	Nový Hrádek 60	28. 10. 1910
Janečková Ludmila	Nový Hrádek 50	30. 10. 1906
Bubeníček Karel	Nový Hrádek 55	1. 11. 1909
Černá Anežka	Nový Hrádek 17	5. 11. 1902

Šejnohová Marie	Nový Hrádek 45	8.11. 1907
Rázlová Božena	Nový Hrádek 205	26.11.1910
Cejnarová Anežka	Nový Hrádek, Rzy Dlouhé 21	25.12.1904
Buriánková Barbora	Nový Hrádek, Rzy 14	29.12.1900

V roce 1990 zemřeli:

Anna Černá	Nový Hrádek 16
Anna Příbylová	Nový Hrádek 67
Antonín Štěpán	Nový Hrádek 59
Anežka Příbylová	Nový Hrádek 226
Božena Mlynářová	Nový Hrádek 48
Josef Martínek	Nový Hrádek 80
Karel Větrovský	Nový Hrádek 60

V roce 1990 se narodili

		bydliště
Martin Hažer	nar. 1. 2. 1990	Nový Hrádek 307
Aneta Rázlová	23. 3. 1990	Nový Hrádek 14
Zuzana Meisnerová	24. 4. 1990	Nový Hrádek 364
Jaroslav Popek	17. 6. 1990	Nový Hrádek 307
Josef Martínek	26. 6. 1990	Nový Hrádek - Rzy 7. 1904
Lukáš Podzimek	19. 7. 1990	Nový Hrádek 351
Vendula Šimkorová	27. 7. 1990	Nový Hrádek - Doly 285
Marie Hladíková	22.10. 1990	Nový Hrádek 289

A nyní Vám nabízím spolupráci na přípravě kulturních, zábavných a vzdělávacích pořadů Kulturního střediska. Podle svého vkusu a zálib označte v následujícím výčtu to, s čím byste se rádi na Hrádku setkali, pak stránku oddělte a pošlete, prosím, na adresu KaSSu. Při přípravě práce KaSSu se budu snažit Vaším přáním vyhovět.

Typy pořadů

1/ Hudba - pop	6/ Šlape celá rodina-
- folk	-pěší výlety
- dechovka	- do blízkého okolí
- vážná	- do širšího okolí
- jiná, a to.....	- zájezdy do vzdáleněj- ších oblastí
	- jiné, a to.....
2/ Přednášky a besedy	
/s diapozitivy/	7/ Frymburské ozvěny
- z oblasti historie	- tradiční rubriky /např. společenská kronika, úvodník, ap./
- cestopisné	- z historie regionu
- zdravotnické	- aktuální dění v obci
- opřírodě	- zajímavosti z VČ oblasti
- o ekologii	- populárně naučné články
- jiné, a to.....	- lidové zvyky a tradice
	- jiné, a to.....
3/ Výstavy	
- malba a grafika	
- dřevěné plastiky	
- fotografie	
- historické pohlednice a dokumenty	
- vaše vlastní tvorba	
4/ Divadlo	
- loutkové	
- ochotnické	
- jiné, a to.....	
5/ Filmy	
- historické dokumenty	
- odborné /např. ekologická, zdravotnická témata/	
- jiné, a to.....	

Další náměty pro práci Kulturního střediska.....

Výzvy a oznámení

Prosím všechny pamětníky "starých časů", aby věnovali pozornost následujícím řádkům. K našemu společenému národnímu dědictví patří i lidové zvyky a tradice, které dříve doprovázely člověka od kolébky až do konce života, byly spojeny s rytmem přírody a s různými druhy lidských činností. Ráda bych zde tyto zvyky a tradice zaznamenala a uchovávala pro ty, kteří se teprve narodí. Prosím vás tedy, milí pamětníci, zavzpomínejte na doby, kdy byly různé obyčeje ještě živé, napište nebo nadiktujte vnoučatům své vzpomínky a pošlete mi je na adresu Kulturní a společenské středisko, Nový Hrádek.

Děkuji a budu se těšit.

Ráda bych dále upozornila čtenáře F O na to, že Křesťansko-demokratická strana organizuje stélou pomoc lidem českého původu, kteří žijí na Ukrajině. Oni, a především jejich děti, jsou neustále ~~obrožováni~~ důsledky havárie v Černobylu. Vše, co snědí a vypijí, je zamořeno radioaktivitou. Proto odlétají každý měsíc dvě letadla s nákladem sušeného a kondenzovaného mléka, kompotů, ovocných přesnídávek, obilovin a trvanlivých potravin vůbec. Adresa, na níž se pomoc postiženým soustřeďuje, je: Sekretariát KDS, Sokolská 39, Praha 2.

Další pomoc potřebují přímo Frymburské ozvěny. V současné době chybí na našem trhu dřevitý papír pro cyklostylování /gramáž je 70 g/m³/. Všichni mi známí, kteří nám mohli balíček nebo dva poskytnout, už nám pomohli, Na další čísla FO bude nutné získat další papír. Víte-li, na koho bych se mohla obrátit, povězte mi o tom, můžete-li papír někde koupit sami, udělejte to, prosím.

Děkuji.

Jak už jistě víte, ve dnech 14., 15., a 16. prosince bude ve staré škole opět velká výstava lidových jesliček. Tentokrát by měla být bohatší ještě o různé starobylé předměty, používané dříve v běžném životě. O uspořádání výstavy se opět nejvíce přičiňují p. Josef Hánl, pí. Marie Grimová a jejich přátelé. Vernisáž výstavy se chystá na pátek v 17.30 h. Dále bude otevřena v sobotu i v neděli

1100

vždy v 9.30 - 11.30 a ve 14. - 17. hodin.

Současně se rovněž ve staré škole uskuteční prodejní výstava obrázků z Vysočiny od Michala Vohánky, kterého znáte jako člena folkové skupiny Pohled. Při té příležitosti budete mít možnost koupit si i další dárkové předměty uměleckého charakteru. Jste srdečně zváni na obě výstavy. Přijďte.

KaSS pořádá 18. 12. 1990 autobušový zájezd na vánoční koncert do Broumova. Zde bude v úchvatném prostředí kláštera hrát LAB Collegium z Pardubic skladby starých mistrů. Nástrojové složení - varhany, flétna, cemballo, cello, viola, viola da gamba. Cena zájezdu, zahrnující cenu vstupenky /25,-- Kčs/ plus autobus tam i zpátky je dohromady 75,-- Kčs. KaSS Vám vstupenky obstará, proto zaplatíte jen 50,-- Kčs. Přihlaste se včas, protože máme pouze 25 míst.

Vážení čtenáři, dovoluji mi nyní, abych vám z celého srdce popřála ty nejhezčí VÁNOCE, plné míru a pohody, vzájemného porozumění a přátelských setkání. A než se přelomí letopočet z roku 1990 na rok 1991, řekněme si všichni navzájem ODPUSŤME SI, CO JSME SI, A DO SMRTI DOBRÝ.

Jana Ptáčková

Těším se na příští rok a na naši spolupráci.

Frymburské ozvěny, časopis Kulturního a společenského střediska Nový Hrádek, Toto číslo vychází v prosinci jako čtvrté v letošním roce. Cena 2,50 Kčs. Děkuji všem, kdož se na jeho přípravě podíleli, jmenovitě panu Bohumíru Bragounovi z Opočna za poskytnutí materiálu k článkům o Frymburku, a pí. Anežce Balcarové z Borové za pomoc při cyklostylování novin. Jana Ptáčková.